

FUSIE EFFECT RAPPORTAGE FER

FUSIE

Besturen

VCSO-scholen

1 januari 2021

Deze Fusie Effect Rapportage is opgesteld:

- **ten behoeve van de definitieve besluitvorming van de fusie per 01-01-2021 van de besturen van de VCSO-scholen door**

- ❖ De leden van de schoolverenigingen van
  - CBS de Arke te Nij Beets
  - CBS Betrouwen te Bakkeveen
  - PCBS de Librije te Gorredijk
  - CBS de Opdracht te Ureterp
  - PCBO Rehoboth te Frieschepalen
- ❖ De medezeggenschapsraden van
  - CBS de Arke te Nij Beets
  - CBS Betrouwen te Bakkeveen
  - PCBS de Librije te Gorredijk
  - CBS de Opdracht te Ureterp
  - PCBO Rehoboth te Frieschepalen
- ❖ Besturen van de betreffende schoolverenigingen
- ❖ De leden van de VCSO, gevestigd te Nij Beets
- ❖ Het bestuur van de VCSO

- **ter informatie aan:**

- ❖ Teamleden en directies van
  - CBS de Arke te Nij Beets
  - CBS Betrouwen te Bakkeveen
  - PCBS de Librije te Gorredijk
  - CBS de Opdracht te Ureterp
  - PCBO Rehoboth te Frieschepalen
  - De VCSO gevestigd te Nij Beets
- ❖ Administratiekantoor Onderwijsbureau Meppel

- **ter advies aan:**

- ❖ Het college van B&W van de gemeente Opsterland

INHOUDSOPGAVE:

Blz.

4	Voorwoord	
5	Hoofdstuk 1	Juridische context en motivatie van de fusie
7	Hoofdstuk 2	Wanneer vindt de fusie plaats
10	Hoofdstuk 3	Doelen van de fusie
12	Hoofdstuk 4	Risico's
14	Hoofdstuk 5	Effecten
16	Hoofdstuk 6	Communicatie en evaluatie
17	Hoofdstuk 7	Ondertekening

BIJLAGEN:

18	BIJLAGE 1	Akte
18	BIJLAGE 2	Overzicht publieke en private reserves

Voorwoord

De besturen van CBS de Arke te Nij Beets, CBS Betrouwen te Bakkeveen, PCBS de Librije te Gorredijk, CBS de Opdracht te Ureterp en PCBO Rehoboth te Frieschepalen werken momenteel inhoudelijk samen door middel van de Vereniging Christelijke Scholen Opsterland (VCSO) waar ze allen lid van zijn. Deze constructie heeft ervoor gezorgd, dat er op verschillende niveaus intensief wordt samengewerkt tussen de organisaties. Als voorbeeld gelden het directeurenoverleg en de samenwerking m.b.t. Passend Onderwijs.

Doordat de VCSO een verenigingsvorm heeft, kan een bestuur het lidmaatschap ook beëindigen. In de afgelopen jaren heeft een aantal besturen daar om verschillende redenen voor gekozen. Dat is voor de huidige leden aanleiding nader te bekijken of er argumenten zijn om te kiezen voor een nauwere vorm van samenwerking, eventueel resulterend in een andere bestuurlijke vormgeving. De huidige situatie is niet duurzaam. Diverse vormen van samenwerking zijn nader onderzocht, waaronder coöperatie of federatie. Geconcludeerd is, dat de variant van de bestuurlijke fusie voor alle deelnemende organisaties meerwaarde heeft.

Besloten werd om een stap te zetten door het instellen van een onderzoek naar de haalbaarheid van een fusie en de gevolgen daarvan. Alle besturen hebben uitgesproken achter dit onderzoek te staan. De MR-en, de teams, de leden van de schoolverenigingen en de ouders zijn hierover geïnformeerd. Voor de uitvoering van het onderzoek is een werkgroep ingericht. De werkgroep heeft zich laten adviseren door notaris Kanter Breuker van Trip advocaten en Notarissen. Mr. Breuker heeft dergelijke processen als specialisme.

De werkgroep heeft in de periode vanaf half april 2019 tot nu toe het volgende gedaan:

- inventarisatie van wensen en voorwaarden van de aangesloten besturen en hun scholen
- de uitwerking hiervan in een overzicht
- het ontwikkelen van een bestuurlijk model dat past bij dat kader
- het vaststellen van conceptstatuten, dit na een second opinion van OB-Meppel
- het uitzetten van een tijdsplan
- het opstellen van deze FER
- het organiseren van informerende bijeenkomsten voor de teams, de MR-en de besturen, de leden van de schoolverenigingen en de ouders

Bij het opstellen van de conceptstatuten en het bestuurlijke model is Mr. Breuker nauw betrokken.

Naast de meer inhoudelijke zaken, is geconcludeerd dat op alle scholen tevredenheid is over de huidige aanwezigheid en mate van autonomie. Dit goede gevoel van leerlingen, ouders, teamleden en schoolleiding bij de eigen school dient bij een bestuurlijke fusie in stand te blijven.

In de afgelopen periode is het onderzoek uitgevoerd en afgerond. Nu volgt een fase van integrale afweging, inspraak en besluitvorming. Mocht besloten worden tot fusie, dan is het streven om te fuseren per 1 januari 2021. Aan de hand van deze FER, een volgens art. 64 a van de WPO verplicht document, zal de besluitvorming worden doorlopen, waaronder de goedkeuring van de leden van de verschillende verenigingen en de instemming van de medezeggenschapsorganen.

In deze FER worden de juridische context, de motivatie, het tijdsplan, de doelen van de fusie, de risico's, de effecten en de wijze van communicatie en evaluatie aangegeven. Dit is in zeven hoofdstukken verder uitgewerkt.

23 september 2020, de VCSO.

Hoofdstuk 1 van de FER → juridische context en motivatie van de fusie

1.1 Juridische context

1.2 Motieven

1.3 Alternatieven

1.1 Wat is de juridische context van de fusie

1. De besturen van CBS de Arke te Nij Beets, CBS Betrouwen te Bakkeveen, PCBS de Librije te Gorredijk, CBS de Opdracht te Ureterp, PCBO Rehoboth te Frieschepalen en de VCSO zijn voornemens om deze organisaties per 1 januari 2021 bestuurlijk samen te laten gaan.

Dit zal gebeuren op de volgende wijze:

Op 1 januari 2021 dragen genoemde bevoegde gezagen hun bestuurlijke verantwoordelijkheid over aan de nieuwe Stichting NAAM.

2. Een fusietoets is in deze situatie niet aan de orde, maar vanwege de formele besluitvorming is voor leden van de schoolverenigingen, de MR-en en de besturen deze FER opgesteld.
3. Omdat het een bestuurlijke fusie is, waarbij het bevoegd gezag de bestuurlijke verantwoordelijkheid overdraagt aan de nieuwe Stichting NAAM zijn er nieuwe statuten nodig. Deze conceptstatuten zijn als bijlage 1 toegevoegd aan deze FER

1.2 Wat zijn de motieven voor deze bestuurlijke fusie en voor deze vorm?

Met deze fusie willen we onderstaande knelpunten oplossen:

- De éénpitter-besturen ervaren een groeiend pakket aan verantwoordelijkheden, o.a. het inspectietoezicht.
- Besturen van met name de kleinere scholen ervaren dat het mee daardoor lastig is om bestuursfuncties ingevuld te krijgen.
- Problematiek door krimp, personele situaties, conflicten, etc. gaat de draagkracht van besturen (soms) te boven. Dat heeft in één situatie al geleid tot overdracht van het bestuur aan de VCSO.
- De huidige structuur van de VCSO biedt ruimte om uit te stappen, twee besturen hebben daar voor gekozen met als argument dat de VCSO bestuurlijk niet kan bieden wat wordt gewenst.
- Meer uittrekders zal leiden tot een onaanvaardbaar continuïteitsrisico voor de VCSO.
- Krimp leidt tot kleinere scholen, de kleine omvang kan een bedreiging vormen m.b.t. het voortbestaan.
- Verdwijnen van een VCSO-school uit een dorp door sluiting, betekent ook verdwijnen van het Christelijk onderwijs uit dat dorp.
- Éénpitter-besturen staan in een zwakkere positie als er gesprekken op gang komen over het vormen van samenwerkingsscholen. (Bestuurlijke overdracht van een samenwerkingsschool aan een éénpitterbestuur is geen optie.)
- In gesprekken en besluitvormingen met de gemeente of andere instanties heeft een gefuseerd bestuur meer invloed en gezag, waardoor de belangen meer aandacht krijgen. Het aandeel van de huidige VCSO ten opzichte van alle leerlingen in de gemeente Opsterland is ca. 30%
- De huidige bestuurlijke organisatie voldoet niet meer aan deze tijd en in de toekomst mogelijk

niet meer aan de wettelijke kaders.

- Door nu proactief te kiezen voor een fusie, kunnen we vanuit een niet acute situatie de fusie naar eigen wensen en inzichten vormgeven. Indien geen stappen worden gezet, zullen enkele besturen op termijn hoogstwaarschijnlijk hun school onder moeten brengen in een ander samenwerkingsverband, waarbij deze besturen dan zijn overgeleverd aan de structuren van deze overnemende partij.

1.3 Wat zijn de alternatieven voor de fusie?

1. Doorgaan in de huidige constructie.

Voordelen:

- Onafhankelijk blijven van andere scholen binnen de VCSO, de volledige autonomie blijft behouden.
- Lijnen tussen medewerkers en ouders en het bestuur blijven kort.
- Scholen als leden kunnen desgewenst uit de VCSO treden.

Nadelen:

- Er is een risico voor het voortbestaan van de VCSO.
- Eénpitter scholen zijn kwetsbaarder bij besluiten met groot afbreukrisico.
- Bij krimp zijn er minder mogelijkheden om de continuïteit te waarborgen.
- Er is al een tekort aan beschikbare gekwalificeerde bestuurders, dat zal alleen maar toenemen, terwijl er steeds hogere eisen worden gesteld aan bestuurders.
- Er is minder baanzekerheid voor het personeel.

2. Opgaan in een ander, groter bestuurlijk verband.

Voordelen:

- Minder kwetsbaar, zowel financieel als organisatorisch.
- Kennis en verantwoordelijkheden worden gedeeld met een grotere groep.
- Continuïteit wordt gewaarborgd.
- Bestuurlijk beter in te vullen.
- Meer perspectief en baanzekerheid voor het personeel.

Nadelen:

- Dit is door een externe partij in het kader van een onderzoek naar het tegengaan van krimpeffecten in 2018/2019 onderzocht, daar is echter VCSO-intern geen draagvlak voor gebleken.
- Een groter verlies aan autonomie.
- De ruimte om invulling te kunnen geven aan de eigen (Christelijke) identiteit wordt beperkt.

Hoofdstuk 2 van de FER → wanneer vindt de fusie plaats?

2.1 Data en deadlines

2.2 Fusiedatum

2.2 Wat moet er na fusie per 01-08-18 nog geregeld worden?

2.1 Data en deadlines

In onderstaande tabel het algemene stappenplan dat doorlopen zal worden gedurende het fusietraject. In de inleiding is al aangegeven wat de werkgroep aan activiteiten heeft ontplooid te voorbereiding op de fusie.

Wanneer in 2020	Actie	Inhoudelijk	Betrokkenen	Opmerkingen
januari	Opstellen stappenplan	-	Willem Jongsma	
januari	Vaststellen stappenplan	-	Werkgroep	
januari	Profiel schets RVT-leden	Huidige profielen doorsturen	Willem Jongsma	
maart/april	Opstellen fusie-effect-rapportage (FER)	Op basis van een FER kunnen MR en ook de leden een besluit nemen over een fusie	Willem Jongsma	
april/mei	Vaststellen fusie-effect-rapportage (FER)	-	Werkgroep	
maart-juni	Informerende teams en MR	De teams en de MR-en van de scholen worden geïnformeerd over de stand van zaken	Werkgroeplid per school en Willem Jongsma	Belangrijk is dat er met een eenduidige presentatie wordt gewerkt
juni-november	Overleg met directeuren	Thema: inrichten nieuwe bestuur	Willem Jongsma	Regelt een overleg met de directeuren van de VCSO
juni-september	Informatieavond leden	Leden informeren over de stand van zaken.	Werkgroeplid per school en Willem Jongsma	Belangrijk is dat er met een eenduidige presentatie wordt gewerkt
juli	Instemming besturen op fusie	Het bestuur moet een voorgenomen besluit nemen	Werkgroeplid per school	Instemming op basis van de FER. Resultaat is een voorgenomen fusiebesluit.
juli-oktober	Instemming MR op voorgenomen fusiebesluit van het bestuur	De hele MR heeft instemmingsrecht conform art.10 1h van het MR reglement.	Werkgroeplid per school en Willem Jongsma	Instemming op basis van de FER Zes weken tijdsruimte met de mogelijkheid van verlenging van deze

				termijn met nog eens zes weken.
september	Instellen benoemingsadviescommissie (BAC)	Er is een BAC nodig om leden van de RVT te selecteren	Werkgroep	Stelt BAC samen uit Achterban (bestuurslid, directeur, MR-lid en twee teamleden).
september-november	Werving leden RVT	Er is in de nieuwe structuur een RVT nodig.	Benoemingsadvies commissie (BAC)	De RVT moet op de fusiedatum zijn ingericht. Benoeming gebeurt onder voorbehoud van realisatie van de fusie.
november/december	Ledenvergaderingen	ALV per school beslist over fusie.	Besturen	Beslissing op basis van de FER, die met instemming van de MR is vastgesteld.
Voor 15-12-2020	Overdracht via notariële akte	Een notariële akte wordt opgemaakt bij de notaris waarmee de overdracht van het bestuur wordt geregeld.	Besturen Willem Jongsma	
Voor 15-12-2020	Mutaties doorgeven aan DUO, ABP, VF/PF, etc.	Hierin wordt benoemd dat er sprake is van een fusie en wordt beschreven om welke fusievorm het gaat.	Genoemde organisaties, OB-Meppel Willem Jongsma	
1 januari 2021	Fusie is een feit	Fusie effectief per 1-1-2021		

2.2 Wat is de fusiedatum

De streefdatum voor de fusie is 1 januari 2021; vanzelfsprekend behoeft de fusie de instemming van alle medezeggenschapsraden en van de leden van de schoolverenigingen. Deze instemming is gebaseerd op de teksten die staan beschreven in deze Fusie Effect Rapportage.

2.3 Welke onderwerpen moeten na de fusie nog geregeld worden?

1. De formele zaken zullen (ruim) voor de fusie zijn afgesproken en vastgelegd; met name in de FER. Het betreft de te volgen procedure, de instemming van de MR-en, de instemming van de leden, het advies van de gemeente, besluiten over al dan niet opheffen van de schoolverenigingen, de statuten met daarin de kaders voor personeelsbeleid, onderwijskundig beleid en financieel beleid.
2. Er zijn ook zaken die nog nader moeten worden geregeld en vastgesteld. Dat zal voor een deel na de fusie geëffectueerd kunnen worden. Dit betreft o.a.:
  - uitwerking een nieuw strategisch beleidsplan;
  - eventuele huisvesting;
  - huisstijl;
  - afstemmen van de rollen en taken van de diverse geledingen, o.a. een reglement voor de GMR, een toezichtskader voor de RvT, een kader voor de bestuurstaken;
  - communicatiebeleid intern en extern;
  - afstemming van de effecten van de fusie met derden, zoals Onderwijsbureau Meppel, de onderwijsinspectie, de gemeente Opsterland, het ABP, DUO, etc.

Hoofdstuk 3 van de FER → doelen van de fusie

- 3.1 *Wat willen de besturen bereiken met de fusie?*
- 3.2 *Wat zijn de concrete doelen?*
- 3.3 *Hoe ziet de inrichting er na de fusie concreet uit?*

3.1 Wat willen de besturen bereiken met de fusie?

1. De besturen willen de volgende zaken bereiken met deze fusie:
  - een toekomstbestendig bestuurlijk model
  - de borging van Christelijk onderwijs
  - de continuïteit en een divers aanbod van onderwijs in de dorpen
2. Met de gekozen bestuurlijke vorm willen we bereiken dat tegemoet wordt gekomen aan de wens van de fuserende partners inzake het behoud van:
  - autonomie m.b.t. invulling van het personeelsbeleid op de schoollocaties
  - autonomie m.b.t. schoolbeleid op de schoollocaties
  - autonomie m.b.t. inzet van financiën op de schoollocaties
3. Minder kwetsbaar zijn als de school te maken krijgt met krimp, moeilijk vervulbare bestuursfuncties, grote verantwoordelijkheden bij belangrijke besluiten.

3.2 Wat zijn de concrete doelen?

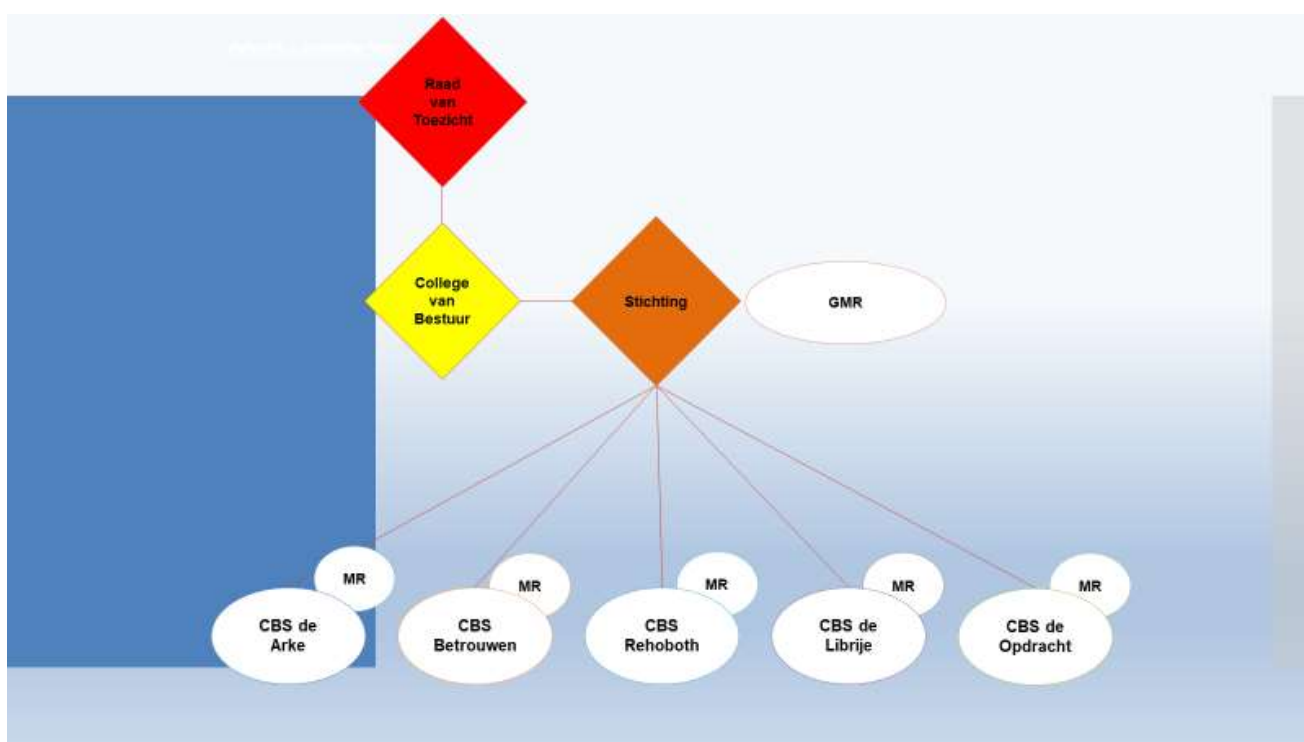
1. Er is een stichting NAAM opgericht, die functioneert als bevoegd gezag voor de scholen.
2. Er functioneert een raad van toezicht die is samengesteld op basis van duidelijke profielen.
3. De leden van de raad van toezicht hebben specifieke expertise.
4. Er functioneert een bestuur, dat is samengesteld uit directeur-bestuurders.
5. Het bestuur heeft een taakomschrijving vastgesteld.
6. Elke school heeft een MR.
7. Er is een GMR ingesteld.
8. De code goed bestuur wordt gehanteerd.
9. De uniciteit en autonomie van elke school, waarbij leerlingen, ouders en teamleden zich thuis voelen, is statutair geborgd; een en ander bewaakt en gemonitord door de MR van elke school, de GMR, het bestuur en de Raad van Toezicht.

3.3 Hoe ziet de inrichting er na de fusie concreet uit

1. Er wordt gehandeld vanuit een stichtingsvorm.
(Er wordt gekozen voor een stichting en niet voor een vereniging. De reden is, dat bij een vereniging de leden een ongewenst beslissende invloed kunnen hebben op alle onderwerpen. Dat is ook waarom vrijwel alle bestuurlijk gefuseerde onderwijsinstellingen kiezen voor de stichtingsvorm. De invloed van de ouders is gewaarborgd. Die loopt via MR (per school) en GMR.)
2. Daarbij functioneren een college van bestuur (Bestuur) en een raad van toezicht (RvT).
3. Het bestuur is samengesteld uit de huidige directeuren van de scholen, die directeur-bestuurder worden.
4. De huidige directeur houdt in zijn nieuwe functie als directeur-bestuurder de directe relatie met de 'eigen' school.

5. In grote lijnen kan de directeur-bestuurder binnen de vastgestelde kaders met zijn team en in goede samenwerking met de lokale MR de koers bepalen. Net als nu is voor bepaalde zaken goedkeuring van het college van bestuur bestuur nodig, maar net als nu zal dat op hoofdlijnen zijn. Effectief krijgt de directeur met zijn team mogelijk wel meer vrijheid, omdat een bestuur er niet meer heel dicht bovenop zit.
6. De directeur-bestuurders dragen een gezamenlijke bestuurlijke verantwoordelijkheid.
7. De huidige MR-en houden hun bevoegdheden m.b.t. de school waarvoor ze hun taken uitvoeren. Ze kunnen binnen de grenzen van die bevoegdheid ook een adviserende rol vervullen richting de schoolleiding.
8. Voor overkoepelende zaken is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

In onderstaand schema wordt dit weergegeven.

Hoofdstuk 4 van de FER → risico's

- 4.1 Welke financiële kosten en baten zullen er zijn?
- 4.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?
- 4.3 Wat zijn de risico's en hoe worden die tegengegaan?

De besturen dragen hun publieke en private reserves een op een over aan de nieuwe stichting NAAM. Daarnaast maken de besturen vastgelegde afspraken over de te volgen stappen bij deze overdracht. Dit is in het stappenplan in hoofdstuk 2 opgenomen.

In de statuten is opgenomen dat de reserves gekoppeld blijven aan de betreffende school en dat dit in de financiële verslaglegging inzichtelijk blijft.

Een totaaloverzicht van de reserveposities van de besturen per 1 januari 2020 is bijgevoegd. Dit overzicht staat beschreven in bijlage 2. Er zijn, behalve de afspraken over het beheer en de besteding van de middelen die in de statuten zijn vastgelegd, geen andere financiële voorwaarden waaronder de fusie plaatsvindt.

Afgesproken is dat aan de leden van de schoolverenigingen voorgesteld zal worden alle publieke en private middelen over te dragen naar de nieuwe stichting NAAM. Dat geeft de beste waarborg voor een goed en op het onderwijsgericht beheer.

4.1 Welke financiële baten en kosten zullen er zijn?

1. De fusie zal geen directe extra baten opleveren. Mogelijk kan er wel schaalvoordeel optreden, maar de verwachting is dat dit niet tot significant extra baten zal leiden.
2. Kosten om de fusie te realiseren zijn voor het grootste deel uit de algemene reserves van de VCSO betaald.
3. Ten opzichte van de huidige situatie zal het totaal van de loonkosten voor de directeur-bestuurders stijgen, vanwege het gelijktrekken van hun inschaling.
4. Omdat er geen sprake meer is van leden, zullen de inkomsten uit ledenbijdragen vervallen. Dat betreft private inkomsten, die qua omvang geen noemenswaardige invloed hebben op de exploitatie van de scholen. Kosten van ledenvergaderingen en andere private bestuurlijke activiteiten zullen er overigens niet meer zijn.

4.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?

1. De financiële positie van de nieuwe stichting NAAM is goed. Dat valt af te leiden uit het kengetallenoverzicht. We verwijzen naar bijlage 2, waar de normen worden aangegeven.
2. De inhoudelijke continuïteit van de nieuwe stichting NAAM is gelegen in goed bestuurlijk functioneren gecombineerd met effectieve kwaliteitszorgsystemen, (o.a. management-rapportages, financiële rapportages van OB-Meppel, inzet van Werken met Kwaliteitskaarten, objectieve enquêtes, inspectietoezicht). Beide zijn van toepassing op de nieuwe stichting NAAM.
3. Voor de continuïteit is het van belang dat er voldoende draagvlak is voor deze plannen om te fuseren. Dit zal voorafgaand aan de besluitvorming worden gepeild in medezeggenschapsraden, onder het personeel en de leden.
4. Bestuurlijke functies in de GMR, de MR van de scholen en de Raad van Toezicht zullen moeten worden ingevuld, zodat de stichting volgens plan kan functioneren.

4.3 Wat zijn de risico's en hoe worden die tegengegaan?

We zien een aantal risico's bij deze fusie:

1. Effecten van krimp in leerlingaantallen, eigen risico bij ziekteverzuim, personele fricties, etc. blijven bestaan.
2. Er kan ongewenste uitputting van reserves optreden.
3. Op het vlak van besturen en toezichtzichhouden is in deze vorm nog geen ervaring opgebouwd.
4. De huidige directeuren worden directeur-bestuurders, zij komen in een andere positie ten opzichte van elkaar.
5. De meerjarenbegrotingen geven een negatieve ontwikkeling aan.

De risico's worden als volgt tegengegaan:

1. *Door de schaal van de nieuwe stichting zijn de risico's lager dan wanneer elke school zelfstandig door zou gaan. Door de fusie wordt namelijk aan risicospreiding gedaan. Mogelijk onverwachte negatieve financiële ontwikkelingen kunnen beter worden opgevangen door de schaalgrootte. De fusie kan een dempend effect hebben.*
2. *Doordat er in de statuten afspraken zijn vastgelegd over de inzet van reserves anders dan voor de eigen school, zijn de risico's op ongewenste uitputting erg laag.*
3. *Er zijn risico's qua ervaring op het vlak van het besturen van een dergelijke organisatie. Dit kan betrekking hebben op directeur-bestuurders en op leden van de Raad van Toezicht. Door te werken met een bevoegdhedenmatrix en met een kader voor toezicht streven we er naar deze risico's beheersbaar te houden. Het college van bestuur bestaat bij de start overigens uit vier directeuren met veel ervaring, ook op het bestuurlijke vlak. Dat beperkt dit risico verder.*
4. *Er zijn risico's mogelijk in de samenwerking tussen de vier directeur-bestuurders. Zij komen in een andere rol en in een andere positie ten opzichte van elkaar dan nu het geval is. Door voorafgaand aan de fusie werkafspraken vast te stellen, wordt dit risico zo beperkt mogelijk gehouden. De bestuurders zijn gelijkwaardig aan elkaar. Er is geen hiërarchie. Wel zal er een technisch voorzitter zijn, die bepaalde handelingen kan uitvoeren en die in bepaalde situaties als eerste aanspreekpunt kan optreden.*
5. *De meerjarenbegrotingen van de fuserende organisaties laten negatieve cijfers zien. Bij ongewijzigd beleid leidt dit tot een forse, voor ieder onacceptabele aanslag op de reserves. Opgemerkt wordt dat het hier gaat om meerjarenbegrotingen die een tendens aangeven en niet de werkelijke toekomstige situatie. Dat beeld vraagt om beleidskeuzes, die ertoe leiden dat de bedrijfsvoering gezond blijft. Het is gezien de reserveposities acceptabel dat er negatief wordt begroot, maar voorop staat dat het binnen de normen moet blijven. In de afgelopen jaren heeft elk bestuur samen met de directies de financiën op een verantwoorde wijze beheerd. Gezien die instelling en die ervaring is het risico op een onaanvaardbare uitputting van reserves te verwaarlozen. Er wordt planmatig en tijdig bijgestuurd. Daar komt bij dat de personeelslasten positief zullen worden beïnvloed door natuurlijk verloop en een flexibele schil.*

Hoofdstuk 5 van de FER → effecten

- 5.1 *Wat zijn de gevolgen voor de onderwijsvoorzieningen?*
- 5.2 *Welke effecten verwachten de besturen op het schoolklimaat, de betrokkenheid van ouders bij de school en de betrokkenheid van het personeel bij de school?*
- 5.3 *Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden, het personeelsbeleid en de medezeggenschap?*
- 5.4 *Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenheid van de leerlingen en hun mogelijkheden voor medezeggenschap?*
- 5.5 *Wat zijn de gevolgen voor keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid?*

5.1 Wat zijn de gevolgen voor de onderwijsvoorzieningen?

1. Er zijn geen directe gevolgen voor de onderwijsvoorzieningen (huisvesting, administratieve ondersteuning, helpdesk, ICT, bibliotheekvoorzieningen en ondersteuning van kinderen met bijzondere leerbehoeften). De veranderingen betreffen het bestuur van de school, niet de structuur op school, of de inhoud en inrichting van het onderwijs.
2. Dat de bestuurlijke fusie op langere termijn invloed zal hebben op de inrichting van het onderwijs, is evident. Daarvoor geldt echter dat de bestuurlijke inrichting, de invloed van MR en GMR en het kwaliteitszorgsysteem garanties bieden tegen mogelijk ongewenste effecten

5.2 Welke effecten verwachten de besturen op het schoolklimaat, de betrokkenheid van ouders bij de school en de betrokkenheid van het personeel bij de school?

1. De besturen verwachten geen directe gevolgen op het lokale schoolklimaat, omdat het geen scholenfusie betreft, maar een bestuurlijke. Eventuele effecten op langere termijn zullen een natuurlijk gevolg zijn van de fusie.
2. De betrokkenheid van ouders is vooral gericht op het welbevinden van hun kinderen en op de inrichting van het onderwijs op de school. De fusie heeft geen directe invloed op deze punten. Er worden hier dan ook geen directe effecten verwacht.
3. Het personeel krijgt door de fusie een andere werkgever, maar blijft in principe werken op de school waar men nu werkzaam is en op betrokken is. De werkomgeving verandert niet. Directe effecten op de betrokkenheid van het personeel bij de school worden dan ook niet verwacht. Als een personeelslid ambitie heeft voor een vacature bij een andere fusie-school is dit eenvoudiger te realiseren, omdat de werkgever dezelfde blijft.
4. De toegankelijkheid van het bestuur voor personeel, ouders en leerlingen wordt geborgd door de bereikbaarheid van de directeur-bestuurder op de eigen school, de MR en de benaderbaarheid van de Raad van Toezicht. Er dient gecommuniceerd te worden hoe ouders en leerlingen daar terecht kunnen met vragen en klachten.
5. Een effect zal wel zijn dat de directeur-bestuurders zich een deel van hun tijd speciaal bezighouden met de bestuurlijke kant van hun taak, waaronder vergaderingen van het college van bestuur. Op zulke momenten zijn ze niet of minder bereikbaar voor ouders, leerlingen en teamleden.

5.3 Wat zijn de gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden, het personeelsbeleid en de medezeggenschap?

1. Alle personeel dat nu werkzaam is bij een van de besturen die meegaan in de bestuurlijke fusie komt in dienst bij de nieuwe stichting NAAM.
2. De stichting hanteert de cao van het primair onderwijs. Die arbeidsvoorwaarden veranderen dan ook niet.
3. De personeelsleden komen met behoud van al hun rechten en plichten in dienst van de nieuwe werkgever. De oorspronkelijke indiensttredingsdatum blijft gehandhaafd.

4. De besturen die meegaan in de bestuurlijke fusie hanteren nu al gezamenlijk personeelsbeleid, zoals dat is geformuleerd in het personeelsbeleid van de VCSO. Er zijn in relatie met de voorgenomen fusie geen wijzigingen in dit personeelsbeleid voorzien.
5. Conform de nieuwe cao zal er geen ontslagbeleid meer worden gevoerd, maar is er sprake van *van-werk-naar-werk* beleid, waarbij in situaties waar gekrompen moet worden in het personeelsbestand de betreffende teamleden een intensieve begeleiding krijgen bij het zoeken en vinden van een baan elders, dus van werk naar werk.
6. Elk bestuur voert nu specifiek aanvullend beleid. Bijvoorbeeld waar het gaat om lief en leed, kerstpakketten, etc. In dit schoolspecifieke beleid komen door de besturenfusie geen directe wijzigingen. Mogelijk zal hier op termijn wel afstemming plaats moeten vinden, om te voorkomen dat er grote verschillen bestaan, waardoor van gelijke behandeling geen sprake is.
7. De lokale medezeggenschapsraden blijven bestaan en houden hun rechten en bevoegdheden m.b.t. hun 'eigen' school. Hiervoor is bewust gekozen door de bestuurlijke vorm te hanteren die dit mogelijk maakt.
8. Er wordt een GMR ingericht die zaken behartigt die voor alle scholen van de stichting van toepassing zijn. Vanuit elke MR wordt één lid afgevaardigd in de GMR.
9. Voor het functioneren en de bevoegdheden van zowel de lokale MR als de GMR gelden de reglementaire onderdelen van de wet medezeggenschap scholen, de WMS.
10. Doordat de plaatselijke besturen straks niet meer bestaan, kan het zijn dat voor bepaalde uitvoerende taken, denk aan lief-en-leed-activiteiten per school nieuwe werkafspraken moeten worden gemaakt. Dit kan tot verschuiving van taken leiden naar een ouderraad, oudercommissie, activiteitencommissie, etc.

5.4 Wat zijn de gevolgen voor de betrokkenheid van de leerlingen en hun mogelijkheden voor medezeggenschap?

1. De besturen verwachten geen gevolgen voor de betrokkenheid van leerlingen, omdat de fusie geen directe effecten heeft op de dagelijkse gang van zaken op de scholen. De manier waarop hun betrokkenheid en hun mogelijkheden voor medezeggenschap zijn georganiseerd, bijvoorbeeld in de vorm van een leerlingenraad, verandert niet door de fusie.
2. Het is denkbaar dat op langere termijn een uniform beleid voor de hele stichting wordt ontwikkeld m.b.t. mogelijkheden van medezeggenschap voor leerlingen. Bij eventuele besluitvorming hierover zullen de hierop betrekking hebbende procedures worden gevolgd.

5.5 Wat zijn de gevolgen voor keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid?

1. Het effect op het keuze-aanbod van scholen wordt versterkt doordat er zich een "bestuurlijk robuustere" school profileert met een pedagogisch-didactische aanpak waarvoor de school zelf gekozen heeft. De individuele school uit deze fusie behoudt daarin de eigen zeggenschap en beleidskeuzevrijheid.
2. Het effect op de diversiteit van het onderwijsaanbod blijft bestaan en kan als bestendig worden aangemerkt, doordat de continuïteit door de fusie zekerder is gesteld.
3. Het effect op blijvende bereikbaarheid van Christelijk onderwijs in de regio wordt daarmee versterkt, want het aanbod van Christelijk onderwijs binnen de gemeentegrenzen blijft dekkend. Hierdoor is op redelijke reisafstand aanbod van Christelijk onderwijs.

Hoofdstuk 6 van de FER → communicatie en evaluatie

6.1 Op welke manieren en via welke kanalen worden de belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?

6.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?

6.3 Advies van het college van B&W van de gemeente Opsterland

6.1 Op welke manieren en via welke kanalen worden de belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?

1. Het proces kenmerkt zich door een open communicatie via een duidelijk stappenplan. Aan het begin van het proces is een werkgroep ingesteld, die een verkennende voorbereiding heeft uitgevoerd gevolgd door een draagvlakonderzoek bij de besturen. Er zijn deskundigen ingeschakeld die de werkgroep van adviezen hebben voorzien. De MR-en en teams van de scholen zijn hierover via hun bestuur en/of hun directeur geïnformeerd.
2. Nadat alle besturen zich positief hebben uitgesproken over de intentie tot bestuurlijke fusie, zijn de teams, de MR-en, de ouders en leden van de schoolvereniging geïnformeerd. De coronamaatregelen vanaf maart 2020 hebben de communicatie omtrent de fusie wat bemoeilijkt waardoor ook de streefdatum naar achteren is bijgesteld (nu 1 januari 2021). Er wordt getracht om alle belanghebbenden zorgvuldig te informeren waarbij de corona-maatregelen in acht worden genomen.
3. Er zijn statuten, akten van overdracht en andere wettelijk noodzakelijke documenten opgesteld door een notaris ter beoordeling aan de besturen van de scholen.
4. Er is vervolgens een besluit tot voorgenomen fusie opgesteld en getekend door de besturen. Dit voorgenomen fusiebesluit is voorzien van deze FER met alle bijlagen ter instemming voorgelegd aan de MR-en van de scholen.
5. Na instemming van de MR-en is dit voorgenomen fusiebesluit voorgelegd aan de algemene ledenvergaderingen (ALV) van de schoolverenigingen die betrokken zijn bij deze fusie.
6. Na een positief besluit van alle betrokken schoolvereniging is het besluit tot fusie geëffectueerd.

6.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?

1. Het bestuur en de RvT van de nieuwe stichting NAAM zijn gehouden zich aan de uitgangspunten voor deze fusie te houden. Elk voorjaar worden die uitgangspunten geëvalueerd in samenspraak met de GMR, de lokale medezeggenschapsraden en via een ouderavond of een ouderplatform met ouders
2. De GMR en de MR zijn het rechtsorgaan betreffende deze evaluatie met als uitgangspunt de statuten van de stichting.

6.3 Advies van het college van B&W van de gemeente Opsterland

Conform de WPO is m.b.t deze fusie advies gevraagd aan het college van B&W van de gemeente Opsterland. Dit advies is nog niet ontvangen. Gezien de contacten met de gemeente is de verwachting dat dit zeker positief zal zijn. Zodra het advies binnen is, zullen we dit aan alle betrokken geledingen doorgeven.

We attenderen erop dat het hier om een advies gaat en niet om al dan niet instemmen met de fusie. Daarover heeft de gemeente geen beslissende zeggenschap.

Hoofdstuk 7 van de FER → ondertekening

Ondertekening;

Bestuur CBS de Arke

Naam:

Handtekening:

Ondertekening;

Bestuur CBS Betrouwen

Naam:

Handtekening:

Ondertekening;

Bestuur PCBS de Librije

Naam:

Handtekening:

Ondertekening;

Bestuur CBS de Opdracht

Naam:

Handtekening:

Ondertekening;

Bestuur PCBO Rehoboth

Naam:

Handtekening:

Ondertekening;

Bestuur VCSO

Naam:

Handtekening:

BIJLAGEN

BIJ DE

FER

1 Acte van oprichting

Acte van oprichting Stichting

2 Financiële Kengetallen

1 KENGETALLEN per bestuur

Per 1-1-2020	30051	38144	50104	84332	96864	15000
Bestuur/school	Betrouwen	Librije	Opdracht	Rehoboth	Arke	VCSO
Aantal leerlingen 1-10-2019	52	239	300	63	78	n.v.t.
Algemene reserve	409.148	481.445	803.011	242.895	291.398	163.374
Bestemmingsreserve publiek	149.430	236.069	464.184	164.337	344.265	n.v.t.
Privaat vermogen	159.370	27.108	255.191	81.589	224.932	n.v.t.
Totaal eigen Vermogen	717.948	744.622	1.522.386	488.821	860.595	163.374
Voorzieningen	117.360	102.206	63.435	51.385	48.604	5.472
Totaal "vermogen"	835.308	846.828	1.585.821	540.206	909.199	168.846
Vermogen per lln.	16.064	3.543	5.286	8.575	11.656	n.v.t.
Liquiditeit	14,78	4,94	8,82	11,05	16,12	1,94
Rentabiliteit	12,82%	2,68%	6,11%	3,04%	6,87%	-4,2%
Solvabiliteit	80,61%	76,80%	85,90%	83,60%	89,57%	47,74%
Weerstandsvermogen	102,83%	47,39%	87,43%	81,91%	144,64%	25,6